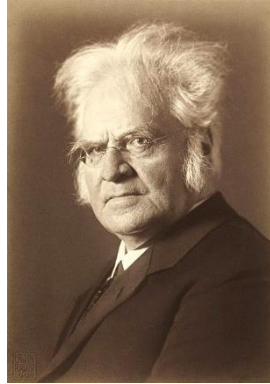

Landerkennung deel 2

In deel 1 heb ik de sage van Olav Trygvason samengevat weergegeven. Het origineel van deze sage beslaat wel tachtig kantjes die in verschillende bestanden door de "Heimskringla Olav Trygvason" in het Engels op het internet zijn gezet.

"Landerkennung" heet in het Noors "Landkjenning". Het lied is gebaseerd op een gedicht van de poëet Björnstjerne Björnson (foto) die leefde van 1832 tot 1910. De oorspronkelijke tekst van het lied staat op de webstek van www.recmusic.org./lieder/ onder "[Lied and Song Texts Page](#)". Een vertaling naar het Nederlands vond ik ook ergens, maar helaas ben ik vergeten de stek te noteren. Deze vertaalde tekst heb ik naar mijn eigen taalgevoel hier en daar aangepast.

Tenslotte heb ik een Noorse zakenrelatie ingeschakeld om aan het originele gedicht te komen dat Grieg gebruikte. De man vond het in de Nasjonalbibliotheket in Oslo en heeft mij een versie toegestuurd die door een professor van de Yale University naar het Engels is vertaald.

Even terug naar deel 1, waarin duidelijk werd dat Olav echt een kind van zijn tijd was waarin het voor Vikingen, want dat was hij natuurlijk, de gewoonste zaak van de wereld was om rovend en moordend door het leven te gaan. Het staat ons niet toe om een waardeoordeel uit te spreken over iemand die strikt genomen van Noorwegen een staat maakte. Voor veel Noren is hij toch een soort van Willem de Zwijger, de Vader des Vaderlands. Maar dan wel een heilige Vader des Vaderlands.

Het lied begint daar waar Olav na zijn wonderbaarlijke bekering door de gezant der Noorse koningen naar Noorwegen teruggehaald wordt. Met de overgebleven manschappen gaat hij aan boord en zet koers naar het vaderland:

*En dat was Olaf Trygvason
Stevent over de maanverlichte zee
Op naar het jonge koninkrijk
niemand verwacht hem
Hij richt zijn blik op de horizon
Wat is dat voor donkere muur in de branding?*

Nu komt langzaam de Noorse kust in zicht, maar Olav vindt geen plek om aan land te gaan. Steile wanden en klippen is het enige dat hij ziet:

*En dat was Olaf Trygvason
ontoegankelijk leek het land
alle wensen van de jonge koning
leken op de klippen te lopen
Totdat uit de bossen witte koepels
en berghellingen opdaagden*

Ja! Olav ziet het nu duidelijk, daar is land in zicht. Hij wil niets liever dan aan land gaan:

*En dat was Olaf Trygvason
hij gelooft duidelijk te zien
grijze oude tempelmuren
met sneeuw witte koepels
Het verlangen om met de zijnen
daar te staan doet hem pijn.*

Eindelijk kunnen ze aan land en Olav raakt onder de indruk van wat hij ziet en hoort:

*Het land toonde zich in lenteprijs
watervallen bruisten rondom,
over zee raasden de stormen,
in de bossen was het stil.
Orgels en klokken klonken en de koning sprak,
toverachtig omkranst*

Olav neemt zich voor op deze plek en kerk te laten bouwen. Hij bidt:

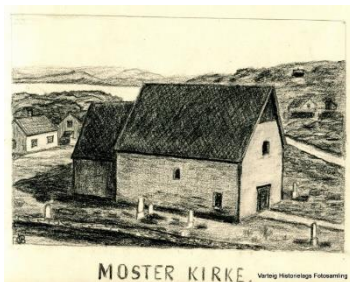
*Hier gevonden zijn de gronden,
De tempelwieling trotseert de hel,
geesten beven, harten kloppen
om hier de Hoogste te loven.
Dat mijn geloof zich stevig zal grondvesten
zoals de zuivere ronding van de gletsjer.
Dat het verheven zal staan, licht en zuiver, slechts van God vervuld.
Alleen van God.*

Zijn manschappen, die zich ook hadden bekeerd vallen hem bij:

*Olaf zoals wij allen bidden,
wanneer wij voor de Hoogste verschijnen,
geesten beven, harten kloppen
om hier de Hoogste te loven.
Dat mijn geloof zich stevig zal grondvesten
zoals de zuivere ronding van de gletsjer.*

*Dat het verheven zal staan, licht en zuiver, slechts van God vervuld,
Alleen van God.*

Olav was in 995 geland op het eiland Moster, voor de westkust van Noorwegen. In zijn gevolg verkeerde de Engelse bisschop Grimkjell tezamen met een aantal Engelse priesters. Zij hielden op het eiland de eerste officiële godsdienst op Noorse bodem. Binnen 35 jaar was heel Noorwegen tot het christendom bekeerd op de manier die in deel 1 genoemd werd.

Maar helaas, met zijn 11 schepen verloor Olav in 1030 de slag van Svolder tegen 70 schepen van de vijand. Hij sprong over boord en verdronk. Enige jaren na zijn overlijden werd hij heilig verklaard en op de plek waar hij in zijn graf lag werd de Nidarosdom gebouwd. Deze domkerk in Trondheim dankt zijn naam aan de rivier de Nid aan wier oevers hij werd gebouwd.

Nou zeg, weer drie bladzijden wijzer over Olav Trygvason en nog geen woord over de dichter en de componist. Dat is ook een interessant verhaal omdat hun samenwerking niet al te hartelijk was. Een mooi thema voor de volgende Resonant.

John van Halderen, april -juli 2002